

На основу члана 14, а у вези с чланом 3, Закона о Народној банци Србије ("Службени гласник РС", бр. 72/2003 и 55/2004), Монетарни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У **О ПОСЕБНИМ МЕРАМА ПОДРШКЕ ФИНАНСИЈСКОЈ** **СТАБИЛНОСТИ ЗЕМЉЕ**

1. Овом одлуком прописују се посебне мере подршке Народне банке Србије финансијској стабилности земље и услови под којима банке могу користити те мере.

2. Поједини појмови, у смислу ове одлуке, имају следеће значење:

1) *банкарска група* означава групу коју чине финансијске институције, утврђује је регулаторно тело надлежно за контролу банкарске групе на консолидованој основи, а чини је и банка са седиштем у Републици Србији или акционари те банке;

2) *изложеност банкарске групе* означава збир (1) потраживања чланица банкарске групе са седиштем ван Републике Србије од правних лица са седиштем у Републици Србији, као и од физичких лица с пребивалиштем у Републици Србији, по кредитима или дужничким хартијама од вредности, умањених за обавезе те банкарске групе по кредитима или дужничким хартијама од вредности према банкама и другим лицима у финансијском сектору са седиштем у Републици Србији, и (2) стања депозита које чланице банкарске групе са седиштем ван Републике Србије држе код банака са седиштем у Републици Србији, умањеног за стање депозита које банке и друга лица у финансијском сектору са седиштем у Републици Србији држе код тих чланица банкарске групе – исказан у еврима према стању на дан 31. децембра 2008. године.

3. Посебне мере подршке Народне банке Србије финансијској стабилности земље су следеће мере:

1) одобравање банкама кредита с роком доспећа од најдуже дванаест месеци ради обезбеђења њихове динарске ликвидности (краткорочни кредити);

2) омогућавање банкама обављања девизних своп трансакција с Народном банком Србије;

3) о омогућавање банкама да, при утврђивању валутне структуре базне девизне обавезне резерве прописане одлуком којом се уређује

обавезна резерва банака код Народне банке Србије, на одговарајући део те резерве примене проценат 20% уместо процента који је важио на дан 17. марта 2010. године.

4. Народна банка Србије одобраваће банкама краткорочне кредите из ове одлуке на основу залог:

- краткорочних хартија од вредности Народне банке Србије;
- краткорочних хартија од вредности Републике Србије;
- дугорочних, динарских и девизних хартија од вредности Републике Србије;
- слободних девизних средстава банака (евра) заложених на посебном девизном рачуну код Народне банке Србије.

Народна банка Србије може одобрити краткорочни кредит банци на основу залог потраживања које банка има по основу хипотекарних кредита, као и залог потраживања које банка има према Републици Србији и корисницима буџета Републике Србије, у складу с посебним законом којим ће се уредити одобравање ових кредита на основу залог потраживања.

До ступања на снагу закона из става 2. ове тачке, Народна банка Србије може банци одобрити краткорочни кредит на основу овлашћења које је банка дала Народној банци Србије да своје потраживање по основу краткорочног кредита може наплатити из девиза банке с девизног рачуна код Народне банке Србије – ако банка своје обавезе по том кредиту не изврши у року доспелости.

На износ краткорочног кредита одобреног у складу са овом одлуком банка ће Народној банци Србије плаћати камату – по каматној стопи најмање у висини референтне каматне стопе Народне банке Србије увећане за 1,5 процентних поена.

Народна банка Србије ће краткорочне кредите из ове одлуке одобравати банкама на аукцијама.

5. Народна банка Србије обављаће с банкама следеће девизне своп трансакције:

- своп продају девиза за динаре, ради обезбеђења девизне ликвидности банака;
- своп куповину девиза за динаре, ради обезбеђења динарске ликвидности банака.

При утврђивању ближих услова за обављање своп трансакција из ове одлуке, укључујући висину спот курса, као и могућност коришћења

процента умањења/увећања по основу своп трансакција – Народна банка Србије ће се руководити тржишним условима и ликвидносном ситуацијом банкарског сектора и банкама ће омогућити да на дан доспећа занове своп трансакцију, односно да с Народном банком Србије закључе нови уговор о своп куповини/продаји девиза.

Народна банка Србије ће своп трансакције обављати на аукцијама и билатерално – на основу захтева банке.

6. Народна банка Србије утврдиће ближе услове и начин одобравања краткорочних кредита и обављања своп трансакција из тач. 4. и 5. ове одлуке.

8. Ради коришћења посебних мера из тачке 3. ове одлуке, банка је дужна да, најкасније 10. маја 2009. године, Народној банци Србије достави:

1) писмену изјаву коју су потписали чланови извршног одбора банке, којом се банка обавезује да ће:

- дужницима омогућити да кредите у иностраној валути и кредите индексирани девизном клаузулом конвертује у динарске кредите без наплате додатних трошкова, у складу с прописима и својим процедурама за управљање ризицима,

- дужницима омогућити измену услова отплате потраживања у складу с прописима и својим процедурама за управљање ризицима, и то продужењем рока отплате за најмање дванаест месеци, односно ако је продужење дуже, за најмање петину преосталог рока отплате, на начин којим се обезбеђује умањење месечне обавезе дужника, или изменом услова отплате тако да се месечна обавеза дужника умањи за најмање 20%,

- Народну банку Србије извештавати о износу изложености банкарске групе којој припада на начин и у роковима које Народна банка Србије утврди, а на основу обавезе коју су преузели акционари банке;

2) писмену изјаву својих већинских акционара којом се они обавезују да ће:

- изложеност банкарске групе према Републици Србији одржавати најмање на нивоу од 31. децембра 2008. године, и то током 2009. и 2010. године, што ће се разматрати на крају 2009. године,

- обезбедити одржавање показатеља адекватности капитала и показатеља ликвидности банке на прописаном нивоу, а, у случају да ти показатељи падну испод прописаног нивоа, предузети у најкраћем року све потребне активности у складу с прописима,

- ако резултати "стрес тестова" које спроведе Народна банка Србије покажу да би показатељ адекватности капитала пао испод прописаног минимума – размотрити, у сарадњи с Народном банком

Србије, разлоге таквих резултата и, у случају потребе, размотрити могућност спровођења превентивне докапитализације.

9. Банка може користити посебне мере подршке прописане овом одлуком од пријема обавештења Народне банке Србије о испуњености услова из тачке 8. те одлуке, а најкасније до 31. децембра 2010. године, односно до пријема обавештења Народне банке Србије да банка не извршава преузете обавезе.

Изузетно од става 1. ове тачке, банка може посебну меру подршке прописану у тачки 3, одредба под 3, ове одлуке користити најкасније до обрачунског периода 18. март – 17. април 2011. године, утврђеног у смислу одлуке којом се уређује обавезна резерва банака код Народне банке Србије.

10. Сматраће се да банка не извршава преузете обавезе ако:

1) дужницима не омогућава конверзију кредита у инострану валуту и кредита индексираних девизном клаузулом у динарске кредите на начин прописан тачком 8, одредба под 1, алинеја прва, ове одлуке;

2) дужницима не омогућава измену услова отплате потраживања продужењем рока отплате у складу с прописима и својим процедурама за управљање ризицима;

3) изложеност банкарске групе према Републици Србији није усаглашена с Народном банком Србије најкасније у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке;

4) Народну банку Србије не извештава о износу изложености банкарске групе којој припада у складу с тачком 8, одредба под 1, алинеја трећа, ове одлуке;

5) изложеност банкарске групе према Републици Србији падне испод износа усаглашеног с Народном банком Србије, а од 1. априла 2010. године падне испод 80% тог износа;

6) показатељ адекватности капитала или показатељ ликвидности банке падну испод прописаног нивоа.

11. Ако Народна банка Србије утврди да банка не извршава преузете обавезе:

1) раскинуће с банком уговор о краткорочном кредиту одобреном у складу са овом одлуком, у ком случају на дан раскида тог уговора доспевају све неизмирене обавезе банке, укључујући и камате које нису доспеле до дана отказа уговора, и

2) утврдиће за ту банку нову валутну структуру базне девизне обавезне резерве, тако што ће на одговарајући део те резерве применити проценат 40% уместо 20%, и то почев од обрачунског

периода који следи после обрачунског периода у коме је банка примила обавештење Народне банке Србије да не извршава преузете обавезе.

12. О извршавању обавеза из ове одлуке банке ће извештавати Народну банку Србије на начин и у роковима које она пропише својим упутством.

13. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику РС".

МО НБС бр. 7
5. маја 2009. године
Београд

Председавајући седницом
Монетарног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Радован Јелашић, с.р.